

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4. Vtrum dimensiones corporis Christi totæ sint sub hoc sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Vivum tota quantitas dimensua corporis Christi sit in hoc sacramento.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod non tota quantitas dimensua corporis Christi sit in hoc sacramento. Dicitur enim, quod totum corpus Christi continetur sub qualibet parte hostie consecratae; sed nulla quantitas dimensua tota continetur in aliquo toto, & in qualibet parte eius ergo est impossibile, quod tota quantitas dimensua corporis Christi contineatur in hoc sacramento.

Praeterea impossibile est, duas quantitates dimensuas esse simul, etiam si una sit separata, & alia in corpore naturali, ut patet per Phil. in 3. Met. sed in hoc sacramento remanet quantitas dimensua panis, ut sensu apparet, non ergo est ibi quantitas dimensua corporis Christi.

Praeterea. Si duae quantitates dimensuae inaequales iuxta se ponantur, maior extenditur ultra minorem: sed quantitas dimensua corporis Christi, est multo maior quam quantitas dimensua hostie consecratae, secundum omnem dimensionem. si ergo in hoc sacramento sit quantitas dimensua corporis Christi cum quantitate dimensua hostie, quantitas dimensua corporis Christi extenditur ultra quantitatem hostie, quae tamen non est sine substantia corporis Christi, ergo substantia corporis Christi erit in hoc sacramento, etiam praeter speciem panis, quod est inconueniens: cum substantia corporis Christi non sit in hoc sacramento, nisi per consecrationem panis, ut dictum est. est impossibile ergo uideri, quod tota quantitas dimensua corporis Christi sit in hoc sacramento.

SED CONTRA, Quantitas dimensua corporis alicuius, non separatur secundum esse a substantia eius: sed in hoc sacramento est tota substantia corporis Christi, ut supra habitum est. ergo tota quantitas dimensua corporis Christi est in hoc sacramento.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) dupliciter aliquid Christi est in hoc sacramento. Vno modo ex ui sacramenti, alio modo ex reali concomitantia. Ex ui quidem sacramenti, quantitas dimensua corporis Christi non est in hoc sacramento: ex ui enim sacramenti est in hoc sacramento illud, in quod directe conuersio terminatur. Conuersio autem, quae fit in hoc sacramento, directe terminatur ad substantiam corporis Christi, non autem ad dimensiones eius, quod patet ex hoc, quod quantitas dimensua panis remanet facta consecratione, sola substantia panis transseunte: quia tamen substantia corporis Christi, realiter non deuudatur a sua quantitate dimensua, & ab alijs accidentibus, inde est quod ex ui realis concomitantiae, est in hoc sacramento tota quantitas dimensua corporis Christi, & omnia accidentia eius.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod modus essendi cuiuslibet rei determinatur secundum id, quod est ei per se, non autem secundum id, quod est ei per accidens: sicut corpus est in uisu, secundum quod est album, non autem secundum quod est dulce, licet idem corpus sit album & dulce: unde & dulcedo est in uisu secundum modum albedinis, non secundum modum dulcedinis: Quia igitur ex ui huius sacramenti est in altari substantia corporis Christi, quantitas autem dimensua eius est ibi concomitater, & quasi per accidens: ideo quantitas dimensua corporis Christi est

A in hoc sacramento, non secundum proprium modum (ut scilicet sit tota in tota, & singulae partes in singulis partibus) sed per modum substantiae, cuius natura est tota in toto, & tota in qualibet parte.

AD SECVDVM Dicendum, quod duae quantitates dimensuae non possunt naturaliter simul esse in eodem, ita quod utraque sit ibi secundum proprium modum quantitates dimensuae. In hoc autem sacramento quantitas dimensua panis est secundum proprium modum, scilicet secundum commensurationem quaedam, non autem quantitates dimensua corporis Christi, sed est ibi per modum substantiae, ut dictum est.

AD TERTIVM Dicendum, quod quantitas dimensua corporis Christi non est in hoc sacramento secundum modum commensurationis, qui est proprius quantitati: ad quae pertinet quod maior quantitas extendatur ultra minorem, sed est ibi per modum iam dictum.

ARTICVLVS V.

Vivum corpus Christi sit in hoc sacramento sicut in loco.

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur, quod corpus Christi sit in hoc sacramento, sicut in loco. Esse enim in aliquo definitiue, uel circumscriptiue, est pars eius quae est esse in loco: sed corpus Christi uel esse definitiue in hoc sacramento (quod ita est ubi sunt species panis uel uini, quod non est in alio loco altaris) uidentur etiam ibi esse circumscriptiue: quia ita continentur super superficie hostiae consecratae, quod nec excedit, nec exceditur. ergo corpus Christi est in hoc sacramento, sicut in loco.

Praeterea. Locus specierum panis non est uacuum (natura enim non patitur uacuum) nec est ibi substantia panis, ut supra habitum est, sed est ibi solum corpus Christi: ergo corpus Christi replet locum illum: sed omne quod replet locum aliquem, est in eo localiter: ergo corpus Christi est in hoc sacramento localiter.

Praeterea. Sicut dictum est, in hoc sacramento est corpus Christi cum sua quantitate dimensua, & cum omnibus suis accidentibus: sed esse in loco, est accidens corporis: unde & ibi connumeratur inter nouem genera accidentium: ergo corpus Christi, est in hoc sacramento localiter.

SED CONTRA est, quod oportet locum & locatum esse aequalia, ut patet per philosophum in quarto physicorum sed locus, ubi est hoc sacramento, est multo minor quam corpus Christi. ergo corpus Christi non est in hoc sacramento, sicut in loco.

RESPON. Dicendum, quod (sicut iam dictum est) corpus Christi non est in hoc sacramento secundum proprium modum quantitates dimensuae, sed magis secundum modum substantiae. Omne autem corpus locatum est, in loco, secundum modum quantitates dimensuae, in quantum commensuratur loco, secundum suam quantitatem dimensuam. unde relinquitur, quod corpus Christi non est in hoc sacramento sicut in loco, sed per modum substantiae, eo scilicet modo, quo substantia continetur a dimensionibus: succedit enim substantia corporis Christi in hoc sacramento substantiae panis, uel sicut substantia panis non erat sub suis dimensionibus localiter, sed per modum substantiae, ita nec substantia corporis Christi, non tamen substantia corporis Christi est subiectum illarum dimensionum, sicut erat substantia panis, & ideo substantia panis ratione suarum dimensionum localiter erat ibi: quia comparatur ad locum illum

In cor. ar. & art.

In corp. ar.

In far. 6. co. & ad 1. & 4. di. 10. art. 1. ad 1. 6. 7. & 8. & ar. 1. q. 2. ad 2. & 4. con. c. 64. h. & quol. 1. a. 2. ad 2.

q. prae. art. 1. a. & 5.

Ar. prae. 3. huius q.

Li. 4. physicae. 1. ca. 3. q. 2.

Ar. 3. huius q.

ali. 1. ca. 1. q. 1. ad 1.

ib. 1. ca. 1. q. 1. ad 1.

Ar. 1. ca. 1. q. 1. ad 1.

Ar. 1. ca. 1. q. 1. ad 1.

Ar. 1. ca. 1. q. 1. ad 1.

Alim. 1. ca. 1. q. 1. ad 1.